

Республика Татарстан
**СОВЕТ ПОСЕЛКА ГОРОДСКОГО ТИПА
ДЖАЛИЛЬ САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

ул. Ахмадиева, д.26, п. Джалиль, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

Татарстан Республикасы
**САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
ЖӘЛИЛ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОК
СОВЕТЫ**

Ахмадиев урамы, 26 йорт, Жәлил поселогы, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

ОГРН 1021601312501 ИНН/КПП 1636001410/163601001

РЕШЕНИЕ

24.11.2023 ел

КАРАР

№162

2024 елга һәм 2025-2026 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеше фаразы турында»

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы башкарма комитеты житәкчесенә «2024 елга һәм 2025-2026 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеше фаразы турында» докладын тыңлаганнан һәм фикер алышкач, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. «2024 елга һәм 2025-2026 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының " Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеше фаразы турында» мәгълүматны игътибарга алырга (1 нче кушымта).

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы Рәисе

[Handwritten signature]

Р.Ә.Кәримов

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы карарына
1 нче кушымта
24.11.2023 ел, №162

2024 елга һәм 2025-2026 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының
«Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенң социаль-икътисадый үсеше фаразы»

Күрсәткечнң исеме	Берәмлек үлчәү	2021	2022	2023	2024	2025	2026
		хисап	хисап	бәя	фараз	фараз	фараз
Халык саны	чел.	12980	12828	13621	13670	13690	13720
Узган елга үсеш темплары	%						
Мөгезле эре терлекләр саны	голов	45/16 кор	36/18 кор	35/10 кор	33/17 кор	32/16 кор	30/15 кор
Узган елга үсеш темплары	%						
Инвестицияләр	тыс.руб.	0	0	0	0	0	0
Узган елга үсеш темплары	%						
Торак кертү	кв.м.	1600	2300	1800	1502	1560	1580
Темп роста к предыдущему году	%						
Хезмәт өчен түләү фонды	тыс.руб.	1 340 659,1	1 559 761,0	1 715 737,1	1 837 554,6	1 969 858,5	2 113 258,2
Узган елга үсеш темплары	%						
Уртача айлык хезмәт хақы	руб.	38 564,6	46 688,2	50 990,8	54 591,6	58 480,5	62 693,1
Эшчеләрнң исемлек буенча уртача саны	чел.	2 897	2 784	2 804	2 805	2 807	2 809
Эшмәкәрләр саны (КФХ)	чел.	192	174	191	195	196	199
Эшсезләр саны	чел.	41	32	19	30	30	29

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
«Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә
2024 елга һәм 2025-2026 еллар план чорына
социаль-икътисади үсеш фаразына аңлатма язуы

2024 елга һәм 2025-2026 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисади үсеш фаразы Россия Федерациясә законнары нигезендә эшләнгән.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә сәнәгать һәм сәүдә предприятиеләре һәм оешмалары тарафыннан агымдагы финанс елының тиешле территориясендәге социаль-икътисадый үсешнең якынча нәтижеләрен һәм агымдагы финанс елында тиешле территориянең социаль-икътисадый үсешенәң көтелгән нәтижеләрен исәпкә алып, 2021-2022 елларга статистик хисап мәгълүматлары һәм үсеш перспективалары буенча мәгълүматлар фаразга нигезләнәп алынды.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгыш өлешендә, Сарман муниципаль районы территориясендә, Сарман муниципаль районының Сарман – административ үзәге авылыннан 29 км көньякта урнашкан.

"Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге составында 4 торак пункт - Жәлил шәһәр тибындагы поселогы, Габдрахман, Кызыл Бакча, Яңа Минзәләбаш авыллары бар.

"Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясенәң мәйданы 4934,5 га тәшкил итә.

Жәлил шәһәр тибындагы поселогы - Сарман муниципаль районының икътисади үсеш алган муниципаль берәмлекләренәң берсе. Бистәнәң иң эре предприятиесә « " Жәлилнефть» нефть-газ чыгару идарәсә, шулай ук бистәдә сервис предприятиеләренәң филиаллары урнашкан

Бистә күршә нигезләмә күзлегеннән файдалы позициягә ия. Жәлил Сарман районының көньяк өлешендә урнашкан һәм сәнәгать һәм икътисадый мөнәсәбәтләрдә яхшы үсеш алган Азнакай һәм Әлмәт районнары белән чиктәш.

Бистәнәң социаль өлкәсен өч гомуми белем бирү учреждениесә, Сарман аграр көллияте филиалы, Балалар сәнгәт мәктәбе, балалар музыка мәктәбе, 6 балалар бакчасы, мәдәният сарае, китапханә, почта бүлеге, «Зенит» һәм «Россия Саклык банкы» банклары филиаллары, район хастаханәсә, стоматология поликлиникасы, мәчет, Изге Архангел Михаил хөрмәтенә гыйбадәтханә тәшкил итә даруханәләр челтәре, кинотеатр, газ участогы, «ТатАИСнефть» участогы, «Батыр» спорт-сәләмәтләндерү комплексы, боз сарае, балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе, санаторий - «Жәлил картлар һәм инвалидлар интернат-йорты» ДАССО, ябык павильонлы үзәк базар, 7 супермаркет, «Девон», «Рапсодия», «Ташкент», «үзбәк кухнясы», «шеф деливери», «Шаурма»кафесы бар.

Демографик тенденцияләр.

«Жәлил муниципаль берәмлегендә барлыгы 13621 кеше яши, шул исәптән: пгт.Жәлил 13377, Яңа Минзәләбаш авылы 155 кеше, Кызыл Бакча авылы 60 кеше, Абдрахман авылы 29

кеше.икътисади актив халык 49 процент тәшкил итә. 2804 кеше оешма - предприятиеләрдә эшли. Барлыгы авылда 801 йорт, шуларның 79ы күп фатирлы, шәхси секторда -165.

№ п/п	Халыкның яшь төркемнәре	Барлык халык	%
1	Эш яшеннән яшьрәк	2625	20
2	Эш яшендә	6985	54
3	Эш яшеннән олырак	3085	24

«Жәлил поселогы» МБ халкының яшь структурасы гомумән уңайлы.

Яшь структурасындагы балалар өчен аның киләчәк динамикасын, халыкның демографик потенциалын билгели.

Демографик хәл:

Хисап чоры, ел	Туу		Үлем	
	кеше	күрсәткеч	кеше	күрсәткеч
2021	45	75	226	22
2022	50	11	136	38
2023	55	10	134	1,5

2022-2023 елларда туу күрсәткече артты, үлем күрсәткече кимеде.

Хезмәт һәм мәшгульлек

2024-2026 елларда торак пунктның халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендәге һәм хезмәт базарындагы хәл Икътисади үсеш темплары, инвестиция активлыгы динамикасы, житештерүне модернизацияләү масштаблары һәм аның белән бәйле рәвештә предприятиеләрнең кадрлар составын оптимальләштерү белән билгеләнәчәк.

"Жәлил шәһәрчеге" МБДА эшкә яраклы яшьтәге халык саны 6985 кеше тәшкил итә, шул исәптән хезмәт эшчәнлегенә белән шөгыйльләнүчеләр (предприятиеләр һәм оешмалар) 2804 кеше.

Рәсми мәгълүматлар буенча теркәлгән эшсезлек дәрәжәсе кимегән һәм 2023 елның октябренә 19 кеше тәшкил итә (2022 елның октябренә 32, 2021 елның октябренә 41 кеше), бу узган елның тиешле чорына караганда 13 кешегә кимрәк. Киләчәктә эшсезлек күрсәткечен тоткарлау өчен торак пунктның житештерү һәм социаль өлкәләрен алга таба үстерү кирәк.

Эш белән тәэмин итү өлкәсендәге хәлгә тискәре йогынты ясаучы факторлар булып эшчеләрнең санын киметү һәм штатын кыскарту тора. Оешмаларда хезмәткәрләргә азат итү белән бергә персонал санын оптимальләштерү буенча чаралар үткәрелә, бу мәшгульлек хезмәтенә мөрәжәгатьләр санының артуына китерергә мөмкин.

Эшсезлек дәрәжәсен киметү өчен эш урыннары житештерү түгел, икътисади потенциалны арттыруга китерә алган хезмәтләр һәм кече бизнес системасы житештерү дәрәжәдә үсешмәгән.

Бюджетның керем өлешен арттыру кирәк.

2023 елның беренчел йомгаклары буенча уртача хезмэт хакы шәһәр тибындагы бистә территориясендә урнашкан эре һәм урта предприятиеләр һәм оешмаларның бер хезмәткәренә туры килә. Жәлил 50 990,8 сум тәшкил итә (2022 елда 46 688,2 сум), бу узган елның тиешле чорына караганда 4302,6 сумга күбрәк.

2023 елда хезмэт хакы фонды 1 715 737,1 сум тәшкил итте (2022 елда 1 559 761,0 сум). 2022 елга хезмэт хакы фондының үсеш темпы 10% тәшкил итә.

Торак төзелеше

2022 елда 2300 кв. м. торак мәйдан, 2023 елда 1800 кв. м. файдалануга тапшырылган.

Мәгариф.

Шәһәр жирлегенә муниципаль мәгариф системасын 9 учреждение тәкъдим итә, шул исәптән 2 гомуми белем бирү мәктәбе, гимназия һәм 6 балалар бакчасы.

Моннан тыш, «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә 4 өстәмә белем бирү учреждениесе (Балалар музыка мәктәбе, балалар сәнгать мәктәбе, балалар яшүсмерләр-спорт мәктәбе, Сарман аграр көллияте филиалы) урнашкан.

Гомуми белем бирү өлкәсендә уртача хезмәткәрләр саны - 1008 кеше, мәктәпкәчә учреждениеләрдә-346 кеше.

Стадион, спорт мәйданчыклары, спорт-сәламәтләнדרү комплексы, Боз сарае, чаңгы базасы, ясалма өслекле футбол кыры, шахмат клубы бар. Һәр гомуми белем бирү мәктәбе һәм мәктәпкәчә учреждение каршында спорт залы бар. Спорт белән шөгыйльләнү өчен балалар һәм яшүсмерләр өчен дә, өлкәннәр өчен дә барлык шартлар тудырылган.

Мәдәният өлкәсе Жәлил поселогында урнашкан берничә муниципаль һәм ведомство учреждениесеннән гыйбарәт.

"Жәлил поселогы» МБ халкы өчен мәдәни ял өчен шартлар тудырылган: 498 урынга исәпләнгән Мәдәният сарае һәм 100 урынга 2D һәм 3D форматында «Жәлил» кинотеатры; китапханәләр – 32,568 мең данә; Хезмәт даны музейе бар.

Мәдәният учреждениеләрендә эшләүчеләрнең уртача саны-26 кеше.

Кулланучылар базары

Кулланучылар базары-бистәнең социаль-икътисади үсешенә мөһим өлкәсе. Биредә тулаем алганда икътисад эшчәнлегенә нәтижәлелеген билгели торган халыкның көндәлек ихтыяжлары тормышка ашырыла.

Кулланучылар базары түбәндәге үзенчәлекләргә ия: кулланучылар кыйммәтләрен формалаштыру һәм халык ихтыяжларын канәгатьләндрү коралы булып тора; нормаль акча әйләнешен тәэмин итә; халык өчен яңа эш урыннары булдыра; күп санлы оешмалар һәм предприятиеләр эшчәнлеге өлкәсен формалаштыра; башка базарларның үсешенә турыдан-туры һәм туры йогынты ясый.

Товар әйләнешенә, халыкка күрсәтелә торган түләүле һәм көнкүреш хезмәтләренә факттагы бәяләрендә үсеш хезмәт күрсәтүгә бәяләр арту һәм хезмәт күрсәтү күләме хисабына булды.

Гомумән алганда, муниципаль берәмлек кулланучылар базарындагы вәзгыять уңай бәяләнә, аның үсеше өчен уңай фараз.

Сәүдә, халыкка көнкүреш хезмәте

Бистәдә халыкның күп өлеше шәхси эшмәкәрлек һәм үзмәшгульлек белән шөгылләнә, бу халыкны эш белән тәэмин итү һәм халыкны көнкүреш һәм сәүдә хезмәтләре белән тәэмин итү проблемасын сизелерлек киметә.

Нәтижә

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау максаты «пгт. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил» күргәзмәсе-демографик ситуацияне яхшырту, халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү, районның һәм жирлекнең тотрыклы икътисади үсешен тәэмин итү.